

מחווין למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

הנחיות כלליות לבוזקים

- * בכל שאלות המבחן אם התלמיד לא כתב תשובה או לא סימן תשובה, יש לתת לו ציון 0.
- * בפריטים הפתוחים (בניית תשובה) יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחווין.
- * בשאלות שבהן התלמידים מתבקשים לכתוב את התשובה בלשונם, אין לתת נקודות על ציטוט מן הכתוב בלבד.

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
חלק א' – ושנתם לבניך			
א.	פתוח	1. "וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קִוְיָהּ ה' וַיִּפְצוּ אִיִּבֶיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיךָ מִפְּנֵיךָ." (י, לה)	8-0
		2. "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה." (יב, ג)	
		3. "וַיֹּאמְרוּ אֵל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עֲבַרְנוּ בָּהּ לְתוֹר אֲתָה טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד." (יד, ז)	
		4. "בָּאֵר הַפְּרוּהָ שְׂרִים כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם בְּמַחֲקֵק בְּמִשְׁעֵלְתָם וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה." (כא, יח)	
		5. "כִּי מֵרֵאשִׁי צָרִים אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבֻעוֹת אֲשׁוּרְנוּ הֵן עִם לְבַדָּד יִשְׁכְּן וַיִּבְגְּזוּם לֹא יִתְחַשְּׁב." (כג, ט)	
		<p>ניקוד: השלמת כל מילה חסרה במקומה מזכה בחצי נקודה.</p> <p>אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב הומופוניות (החלפת אותיות בעלות אותו צליל) ועל הוספה או השמטה של ה' הידיעה ושל אותיות השימוש ב', מ' ו-ל'.</p>	
ב.	סגור	2 = העתקת השמות של חמש הפרשות בסדר הזה:	2-0
		<ul style="list-style-type: none"> • נשא • שלח לך • קרח • בלק • מטות 	
		1 = העתקת השמות של ארבע או שלוש מן הפרשות הנ"ל ברצף ובסדר הנכון	
		0 = כל תשובה אחרת	

מחווך למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
ג.	פתוח	<p>5 = כתיבת הקטע ללא שגיאות:</p> <p>ולא יעבד עוד</p> <p>עבודת משא בכתף</p> <p>אבל חוזר הוא</p> <p>לנעילת שערים</p> <p>ולשיר ולטעון עגלות</p> <p>4 = שגיאה באות אחת</p> <p>3 = שגיאה בשתי אותיות</p> <p>2 = שגיאה בשלוש או בארבע אותיות</p> <p>1 = שגיאה בחמש אותיות</p> <p>0 = שגיאה ביותר מחמש אותיות</p> <p>הערה: שגיאה חוזרת באותה האות תיחשב שגיאה אחת.</p> <p>השמטת או הוספת אות תיחשב שגיאה, חוץ מכתבת "יעבוד" במקום "יעבד".</p>	5-0

מחוון למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
חלק ב' – התורה ומשמעותה			
1	פתוח	א. 1. = בחצוצרה אחת/1 0 = כל תשובה אחרת	1,0
		2. = בשתי חצוצרות/2 0 = כל תשובה אחרת	1,0
		ב. 2 = בני אהרון/הכהנים 1 = אהרון ובניו 0 = כל תשובה אחרת	2-0
		ג. 3 = כתיבת אחת התשובות האלה: <ul style="list-style-type: none"> • בזמן המסעות או בלשון התורה: "ולמסע את המחנות"/"ונסעו המחנות"/"(תרועה יתקעו) למסעיהם" • בזמן מלחמה או בלשון התורה: "(וכי תבאו) מלחמה בארצכם" (יתקבל גם ציטוט של פסוק ט בשלמותו). 1 = תשובה חלקית, לדוגמה: "שבט דרום התחיל לצעוד" או העתקת הפסוקים ה או ו בשלמותם או תשובה שמצוינים בה זמן נכון וזמן שגוי, לדוגמה: "מקרא העדה ומסע המחנות" או תשובה נכונה המנוסחת בצורה עמומה, לדוגמה: "כדי ללכת, לזוז" 0 = כל תשובה אחרת	3,1,0

מחווין למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
2	פתוח	א. 2 = המרגלים הראו/הביאו לעם את פרות הארץ (התייחסות לפרות בהכללה או בפירוט: ענבים/תאנים/רימונים) או בלשון התורה: "ויראום את פרי הארץ"/"זבת חלב ודבש היא) וזה פריה" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 4 = כתיבת שתיים מן התשובות האלה: <ul style="list-style-type: none"> • שהעם חזק או בלשון התורה: "כז עז העם (הישב בארץ)" • שהערים בצורות (וגדולות) או בלשון התורה: "והערים בצרות (גדלת מאד)" • שיש שם ענקים או בלשון התורה: "וגם ילדי הענק ראינו שם" • שעמים חזקים יושבים בארץ או בלשון התורה: "עמלק יושב בארץ הנגב"/"והחתי והיבוסים והאמרי יושב בהר"/"והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן" <p>הערה: תשובות הלוקחות מפסוקים לא-לג, כגון "כי חזק הוא ממנו"/"נפילים בני ענק", ייחשבו תשובות נכונות. 2 = כתיבת אחת התשובות הנ"ל 0 = כל תשובה אחרת</p>	4,2,0
3	פתוח	ג. 4 = כתיבת אחת התשובות האלה: <ul style="list-style-type: none"> • כי אם ה' ירצה הוא ייתן לנו לנצח או בלשון התורה: "אם חפץ בנו ה' והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו" • כי לא צריך לפחד מפני שה' אתנו או בלשון התורה: "וה' אתנו אל תיראם" • כי נאכל אותם כמו לחם או בלשון התורה: "לחמנו הם" • כי מי שהגן עליהם איננו עוד או בלשון התורה: "סר צלם מעליהם" 0 = כל תשובה אחרת	4,0
		א. 2 = "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם" 1 = ציון שלושת הפעלים בלבד (וראיתם, וזכרתם, ועשיתם) או תשובה בלשון התורה הכוללת שתיים מן הפעולות הנ"ל לפי הסדר 0 = כל תשובה אחרת	2-0
		ב. 2 = העתקה מפסוק לט הכוללת את המילים: "ולא תתורו" 0 = כל תשובה אחרת	2,0

מחווין למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
4	פתוח	א. 3 = "להקריב אתכם אליו) לעבד את עבדת משכן ה'"/"לעמד לפני העדה לשרתם"	3,0
		0 = כל תשובה אחרת, לרבות ציטוט של פסוק ט כולו	
		ב. 2 = הקטרת/קטורת או בלשון התורה: "וקחו איש מחתנו ונתתם עליהם קטרת"	2,0
		הערה: התשובה "קחו לכם מחתות... ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת" (פסוקים ו-ז) תיחשב תשובה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת	
		ג. 1. 2 = במחתות (של האנשים שנשרפו)/במחתות החטאים/במחתות הנחושת	2,0
		0 = כל תשובה אחרת	
		2. 3 = שאסור (לזרים) למי שאינו מזרע אהרון הכהן להקטיר קטורת/ שלא יעשו מה שעשו קרח ועדתו או בלשון התורה: "זיכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר (אשר לא מזרע אהרון הוא) להקטיר קטרת לפני ה'"/"ולא יהיה כקרח ועדתו"	3,0
		0 = כל תשובה אחרת	

מחווין למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
5	פתוח	<p>א. 4 = כתיבת שתיים מן התשובות האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • יציאתם ממצרים (למות במדבר) או בלשון התורה: "למה העליתנו ממצרים (למות במדבר)" • מחסור בלחם או בלשון התורה: "כי אין לחם" • מחסור במים או בלשון התורה: "ואין מים" • תלונה על המן או בלשון התורה: "ונפשנו קצה בלחם הקלקל" <p>2 = כתיבת אחת התשובות הנ"ל</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	4,2,0
		<p>ב. 2 = בגלל העונש שקיבלו: העם ננשך על ידי הנחשים/ורבים אף מתו או בלשון התורה: "(וישלח ה' בעם את) הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת (עם רב מישראל)"</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2,0
		<p>ג. 3 = תשובה המתייחסת לכך שצריך לסלוח למי שמבקש ממך סליחה.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לרבות התשובה "לא להיות אכזרי" או תשובה המתייחסת לתכונות הטובות של משה.</p>	3,0

מחוון למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
6	פתוח	<p>א. 1. 2 = כתיבת אחת התשובות האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> להכות בהם/לפגוע בהם/להרוג אותם או בלשון התורה: "אולי אוכל נכה בו" לגרש את ישראל או בלשון התורה: "ואגרשנו מן הארץ" <p>הערה: התשובה "לנצח את ישראל" תיחשב תשובה נכונה.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2,0
		<p>2. 2 = כי מלך מואב ידע שהקללות והברכות של בלעם מתקיימות או בלשון התורה: "כי ידעתי" (את אשר תברך מברך) ואשר תאר יואר"</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2,0
		<p>ב. 2 = העם ברוך ולכן אין לקללו או בלשון התורה: "(לא תאור את העם) כי ברוך הוא"</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2,0
		<p>ג. 2 = כי מי שינסה לקלל את ישראל, יהפוך בעצמו למקולל</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2,0

מחווין למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
7	פתוח	א. 1. 2 = נחלה/אחווה או כל תשובה אחרת במשמעות דומה או בלשון התורה: "תנה לנו אחוזה (בתוך אחי אבינו)"/"אחוזת נחלה"/"נחלת אביהן" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		2. 2 = העתקה מפסוק הכוללת את המילים: "כן בנות צלפחד דברת" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 3 = הנחלה תועבר לאח של הנפטר/לאחיו. 0 = כל תשובה אחרת	3,0
8	סגור	א. 4 = סימון שלוש תשובות נכונות: 1. ספירה 2. מינוי לתפקיד 3. ספירה 2 = סימון שתי תשובות נכונות 0 = סימון תשובות שגויות	4,2,0
	פתוח	ב. 3 = תשובה המתייחסת לציאתו של המנהיג למלחמות בראש/לפני העם. 0 = כל תשובה אחרת	3,0
9	סגור	א. 1. 2 = פרשת נזיר 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		2. 2 = מלחמת ישראל בכנעני 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		3. 2 = בקשת בני גד וראובן 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 2 = כתיבת אחת התשובות האלה: <ul style="list-style-type: none"> בגלל השבי ששבו הכנענים (העמלקים) מישראל או בלשון התורה: "וישב ממנו שבי" כדי שה' יעזור להם לנצח במלחמה נגד הכנעני/כדי לנצח את הכנעני 0 = כל תשובה אחרת	2,0

מחוון למבחן 18 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
חלק ג' – פירוש רש"י לתורה			
10	פתוח	א. 2 = למשה 1 = למשה ולאהרון/למשה ולאהרון ובניו 0 = כל תשובה אחרת	2-0
		ב. 3 = כתיבת שלושת השמות האלה: • יהודה • יששכר • זבולון 2 = כתיבת שניים מן השמות הנ"ל 1 = כתיבת אחד השמות הנ"ל 0 = כל תשובה אחרת	3-0
		ג. 2 = הם נעשו גדולים בתורה (גדלות בתורה) או כל ביטוי שמשמעותו גדלות בתורה 1 = הם עוסקים בתורה/לומדים תורה 0 = כל תשובה אחרת	2-0
11	ר"ב	א. 2 = (2) הצאן שלהם 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 1. 2 = הטף או כל תשובה במשמעות דומה או בלשון התורה: "ערים) לטפכם"/"טפנו (נשינו)" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
	פתוח	2. 2 = מקנה/צאן או כל מילה במשמעות דומה או בלשון התורה: " (וגדרות) לצאנכם"/"מקננו (וכל בהמתנו)" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ג. 2 = "טפנו נשינו מקננו וכל בהמתנו" 0 = כל תשובה אחרת	2,0